

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PSICOLOGIA DEL CICLE VITAL

Coordinació: VENDRELL SERÉS, MARIA CONCEPCIÓ

Any acadèmic 2017-18

Informació general de l'assignatura

Denominació	PSICOLOGIA DEL CICLE VITAL			
Codi	102914			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Psicologia	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	1GG,2GM			
Crèdits teòrics	4.2			
Crèdits pràctics	1.8			
Coordinació	VENDRELL SERÉS, MARIA CONCEPCIÓ			
Departament/s	PEDAGOGIA I PSICOLOGIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	CLASSE PRESENCIAL 40% TREBALL AUTÒNOM ALUMNE 60%			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	CATALÀ			
Distribució de crèdits	CRÈDITS TEÒRICS 70% CRÈDITS PRÀCTICS 30%			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
SANSO GALIAY, CLARA MARIA	csanso@pip.udl.cat	3,6	
VENDRELL SERÉS, MARIA CONCEPCIÓ	vendrell@pip.udl.cat	4,2	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Conèixer l'objecte d'estudi de la Psicologia del Cicle vital i la seva funció en la intervenció psicològica.
- Saber els factors que influeixen en el desenvolupament psicològic normatiu i diferencial.
- Conèixer les teories de l'aprenentatge i del desenvolupament.
- Identificar els processos de desenvolupament normatius i la cronologia del desenvolupament al llarg del cicle vital.
- Mostrar capacitat per a reconèixer els processos psicològics de desenvolupament i d'aprenentatge humans.
- Saber interpretar i respectar les diferències individuals de tipus cognitiu, afectiu, social i de la personalitat que es poden generar en les persones al llarg del cicle vital.

Competències

Competències bàsiques:

- CB2 Aplicar els coneixements adquirits de manera professional: elaboració i defensa d'arguments i resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.
- CB3 Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants per a emetre judicis, incloent la reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- CB4 Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic especialitzat i no especialitzat).

Competències Generals:

- CG2 Desenvolupar la capacitat per a treballar en equips i col·laborar de manera eficient amb els altres.
- CG3 Mostrar habilitats per a les relacions interpersonals.
- CG4 Reconèixer les diferents perspectives teòriques sobre els temes en els que es treballi, comentar les conclusions i prendre decisions.
- CG6 Reflexionar sobre les pròpies limitacions de manera autocrítica, contemplant la possibilitat de sol·licitar col·laboracions interdisciplinàries.
- CG7 Actuar amb creativitat, cultura d'investigació i de comunicació professional.
- CG9 Reconèixer la diversitat i la diferència como a elements estructurals de l'ésser humà, alhora que es reconeix, compren i respecta la complexitat cultural de la societat actual.
- CG10 Respectar els drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, la promoció dels Drets Humans i els valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

Competències Específiques:

- CE1 Identificar i analitzar les característiques i les necessitats de les persones, grups i organitzacions, així com dels contextos rellevants pel servei que se sol·licita.
- CE7 Proporcionar informació als usuaris i establir una relació interpersonal adequada, tenint en compte els diferents contextos de relació professional.

- CE8 Elaborar informes tècnics, orals i escrits, sobre els resultats del procés d'avaluació, de la investigació o dels serveix demandats, respectant el compromís ètic que exigeix la difusió de coneixement psicològic.
- CE9 Usar les distintes fonts documentals en psicologia, mostrar un domini de les estratègies necessàries per a accedir a la informació i valorar la necessitat d'actualització documental.
- CE10 Gestionar, analitzar i interpretar dades en el marc dels coneixements disciplinaris propis dels diferents àmbits de la psicologia.
- CE12 Difondre el coneixement derivat de les revisions teòriques i dels resultats de la investigació psicològica.

Competències Transversals:

- CT1 Adquirir una adequada comprensió i expressió oral i escrita del català i del castellà.
- CT3 Adquirir capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- CT5 Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

BLOC 1. Conceptualització de l'aprenentatge i del desenvolupament

BLOC 2. Principals enfocaments i/o perspectives teòriques en psicologia del desenvolupament

BLOC 3. Contextos d'aprenentatge i desenvolupament al llarg del cicle vital

BLOC 4. Aprenentatge i desenvolupament durant la infància

BLOC 5. Aprenentatge i desenvolupament a l'adolescència

BLOC 6. Aprenentatge i desenvolupament a l'adulesa

BLOC 7. Aprenentatge i desenvolupament a la vellesa

Eixos metodològics de l'assignatura

Les activitats presencials suposaran un percentatge total del 40% de l'activitat de l'estudiant en front el 60% de l'activitat no presencial.

- Exposició de la professora dels coneixements teòric-pràctics utilitzant la comunicació oral i multimèdia.
- Activitats cooperatives en grup classe.
- Lectures, interpretació i anàlisi de documents científics i vídeos.
- Treball per debats i activitats d'aula en grups mitjans.
- Foment d'activitats que requereixin la utilització de les TIC.
- Exposicions orals i escrites.
- Tutories individuals i de grup.

ACTIVITATS PRESENCIALS (40%)	60HL	ACTIVITATS NO PRESENCIALS (60%)	90HL
Activitats en les sessions de teoria (GG): classes magistrals, exposicions dels alumnes, debats, simulacions, presentació de treballs etc.	42HL	Lectura i anàlisi de textos, estudi i preparació d'exàmens escrits	60HL

ACTIVITATS PRESENCIALS (40%)	60HL	ACTIVITATS NO PRESENCIALS (60%)	90HL
Activitats pràctiques de l'assignatura (GM): seminaris i tallers en petits grups, visualització de pel·lícules i/o documentals, presentacions orals i escrites, etc.	14HL	Realització de treballs individuals i de grup	30HL
Tutories individuals i/o grupals, realització de proves escrites, ..	4HL		

Pla de desenvolupament de l'assignatura

	CRONOGRAMA DE SESSIONS
Setmana 1 12 i 13 Setembre	Presentació de la matèria. Conceptualització de l'aprenentatge i del desenvolupament. Pràctiques GM
Setmana 2 20 i 21 Setembre	Principals enfocaments i/o perspectives teòriques en psicologia del desenvolupament. Pràctiques GM
Setmana 3 27 i 28 Setembre	Principals enfocaments i/o perspectives teòriques en psicologia del desenvolupament. Pràctiques GM
Setmana 4 3 i 4 d'Octubre	Principals enfocaments i/o perspectives teòriques en psicologia del desenvolupament. Contextos d'aprenentatge i de desenvolupament al llarg del cicle vital. Pràctiques GM.
Setmana 5 10 i 11 d'Octubre	Aprenentatge i desenvolupament durant la infància. Pràctiques GM. LLiurament Pràctica 1 (13 Octubre)
Setmana 6 17 i 18 d'Octubre	Aprenentatge i desenvolupament durant la infància. Pràctiques GM.
Setmana 7 24 i 25 d'Octubre	Aprenentatge i desenvolupament durant la infància. Pràctiques GM.
Setmana 8 31 d'Octubre	Prova escrita 1
Setmana 9 7 i 8 Novembre	Aprenentatge i desenvolupament a l'adolescència. Pràctiques GM.
Setmana 10 14 i 15 Novembre	Aprenentatge i desenvolupament a l'adolescència. Pràctiques GM. LLiurament Pràctica 2 (17 Novembre)

Setmana 11 21 i 22 Novembre	Aprenentatge i desenvolupament a l'adulthood. Pràctiques GM.
Setmana 12 28 i 29 Novembre	Aprenentatge i desenvolupament a l'adulthood. Pràctiques GM.
Setmana 13 5 i 6 Decembre	Aprenentatge i desenvolupament a la vellesa. Pràctiques GM.
Setmana 14 12 i 13 Decembre	Exposicions orals. Pràctiques GM
Setmana 15 19 i 20 Decembre	Exposicions orals. Pràctiques GM LLiurament Pràctica 3 (22 desembre)
Setmanes 16-20 Gener 2018	Prova escrita 2 Avaluació alternativa

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ ORDINÀRIA

Per tal de poder avaluar les diferents competències i l'assoliment dels objectius de l'assignatura, s'han previst les següents evidències:

TIPUS D'EVIDÈNCIA	Qualificació	Puntuació	Superació
Prova escrita 1 (blocs temàtics 1 a 5)	Individual	25 punts	50 punts
Prova escrita 2 (blocs temàtics 6 i 7)	Individual	25 punts	
Realització correcta de les activitats pràctiques i presentació en els terminis establerts	Grupal	25 punts	50 punts
Preparació i exposició oral d'un tema de complements formatius - Monogràfic	Grupal	25 punts	

Calendari proves escrites:

- Prova objectiva 1: Novembre 2017
- Prova objectiva 2: Gener de 2018

Criteris de qualificació de les evidències d'avaluació

Proves escrites 1 i 2

- Demostrar coneixement suficient dels continguts teòrics propis de la matèria

Activitats pràctiques GM

- Creativitat en les presentacions
- Lectura de documents i visionats de vídeos
- Cerca bibliogràfica adient a la temàtica d'estudi
- Precisió escrita. Ús de vocabulari propi de la disciplina
- Ús eficient d'eines de recollida de dades

Treball Monogràfic

- Participació obligatòria a la tutoria de grup
- Qualitat del guió del treball
- Pòster de caire acadèmic
- Creativitat de la presentació oral i del treball escrit
- Cercar informació científica pròpia de la nostra disciplina
- Capacitat de síntesi
- Identificació dels temes rellevants d'estudi des de la psicologia del cicle vital

Requisits

- Evidències individuals (exàmens): per aprovar l'assignatura és necessari obtenir un mínim de 25 punts entre ambdues proves. En el cas que una de d'elles estigui suspesa, igualment es farà mitjana entre les dues proves.
- Encara que la suma de totes les evidències fos igual o superior a 50 punts, l'assignatura quedaria suspesa si la suma de les dues proves escrites individuals fos inferior a 25 punts.
- Evidències grupals (activitats de GM i treball monogràfic): cal aprovar cada una de les evidències grupals per separat. És a dir, cal obtenir una puntuació igual o superior a 12,5 punts en cada evidència.
- Assistència: Assistència obligatòria. L'assistència ha de ser igual o superior al 80% del total de les sessions de classe. L'**assistència** a les sessions presencials (GG i GM) i la **participació** en les tutories individuals i/o grupals modularan l'avaluació i poden suposar un increment de fins a **10 punts** en la qualificació final, sempre i quan la suma de les dues evidències individuals sigui igual o superior als 25 punts així com la suma de les dues evidències grupals (aquestes últimes aprovades cada una per separat).
- Les faltes d'ortografia penalitzen. En el cas que el volum de faltes sigui molt elevat, es considerarà la possibilitat de suspendre l'assignatura encara que totes les evidències estiguin aprovades.

AVALUACIÓ DELS ESTUDIANTS AMB NEE

(Condicció: certificat de discapacitat o de tenir alguna dificultat específica d'aprenentatge).

El professorat de l'assignatura podrà modificar el sistema d'avaluació i la realització d'activitats presencials, i no presencials, en funció de les Necessitats Educatives Específiques de cada alumne, sempre consensuat amb la Comissió d'Atenció a la Diversitat de la UdL.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA (PELS ESTUDIANTS AMB FEINA ACREDITADA)

(Condicció: presentació de justificant, acceptació per part de les professores de la matèria i aprovació per la comissió d'estudis. Vegueu Normativa d'avaluació de l'estudiant).

L'avaluació serà d'un examen final amb un valor del 80% i d'un treball del 20%.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

- Berger, K.S. i Thompson, R.A. (2016). *Psicología del desarrollo: adultez y vejez*. Madrid: Panamericana.
- Hansen, B. (2006). *Development in Adulthood*. EEUU: Perason.
- Moreno, A. i Cuevas, I. (2014) *Psicologia del desenvolupament II: adolescència, maduresa i vellesa*. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya.

- Papalia, D.E., Wendkos, S i Duskin, R. (2010). *Desarrollo humano*. México: Mc Graw Hill.
- Perinat, A., Miras, M. i Onrubia, J. (2014). *Psicología del desenvolupament I*. Barcelona Universitat Oberta de Catalunya.
- Perinat, A., Lalueza, J.L. i Sadurní, M: (2007) *Psicología del desarrollo. Un enfoque sistémico*. Barcelona Universitat Oberta de Catalunya.
- Santrock, J.W. (2006). *Psicología del desarrollo. El ciclo vital*. Madrid: Mc. Graw-Hill.
- Santrock, J.W. (2010). *Adolescence*. New York: Mc. Graw-Hill.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- Baltes, P.B., Reese, H.W. i Nesselroade, J.R. (1981). *Métodos de investigación en psicología evolutiva: Enfoque del ciclo vital*. Madrid: Morata.
- Berger, K.S. (2009). *Psicología del desarrollo: adultez y vejez*. Madrid: Médica-Panamericana. (Or.2008).
- Bronfenbrenner, U. (2002). *La ecología del desarrollo humano*. Barcelona: Paidós.
- Clemente, A. (1998). *Psicología del desarrollo adulto*. Madrid: Narcea.
- Delgado, B. (Coord.) (2008). *Psicología del Desarrollo desde la infancia a la vejez (2 volúmenes)*. Madrid: McGraw Hill.
- González A.M, Fuentes, M.J., De la Morena, M.I. i Barajas, C. (1995). *Psicología del Desarrollo: Teoría y Prácticas*. Málaga: Aljibe.
- González, E. (2000). *Psicología del ciclo vital*. Madrid: Editorial CCS.
- Hoffman, L., Paris, S. i Hall, E. (1996). *Psicología del Desarrollo hoy*. Volumen 2. Madrid: McGraw
- Lefrançois, G.R. (2001) *El ciclo de la vida*. Madrid: International Thomson Editores.
- Lerner, R. i Steimberg, L. (2009). *Handbook of adolescent psychology*. Wiley: New Jersey
- Kail, R. i Cavanaugh, J. (2005) *Desarrollo humano: una perspectiva del ciclo vital*. Madrid: International Thomson Editores.
- Kimmel, D. i Weiner, I. (1998). *La adolescencia: una transición del desarrollo*. Barcelona: Ariel.
- Perinat, A. *et. al.* (2003) *Los adolescentes en el siglo XXI. Un enfoque psicosocial*. Barcelona Universitat Oberta de Catalunya.
- Rice, F.P (1997). *Desarrollo humano. Estudio del ciclo vital*. México: Prentice Hall.
- Shaffer, D.R. (2000) *Psicología del Desarrollo: Infancia y adolescencia*. México: Thomson Ed.
- Schaie, K.W. i Willis, S.L. (2003). *Psicología de la edad adulta y la vejez (5ª ed.)*. Madrid: Pearson-Prentice Hall (Or. 2002).
- Triadó, C., Martínez, G. i Villar, F. (2000). *Psicología del desenvolupament: adolescència, maduresa i senectut*. Barcelona: Ed. UB.
- Triadó, C. i Villar, F. (2006). *Psicología de la vejez*. Madrid: Alianza.